

Sak 59/2020

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp HF

KPI – andel innovative anskaffelser

Møtedato:	22. september 2020	
Tidligere behandlet i styret/saksnr.		
Type sak (orienteringssak, diskusjonssak, beslutningssak, temasak)	Orienteringssak	

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak:

1. Styret i Sykehusinnkjøp HF tar saken til orientering

Vadsø, 15. september 2020

Kjetil M. Istad
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

En av de strategiske målsettingene som er nedfelt i utkast til Virksomhetsstrategi 2020-2023 for Sykehusinnkjøp HF er formulert slik: «*Innkjøpsarbeid som skaper målbare resultater*».

For å følge utviklingen i gevinstrealiseringen strategien legger opp til, er det behov for konkretisering av nøkkeltall som kan indikere om arbeidet med strategien er på riktig vei. I strategien er det foreslått følgende indikatorer:

- Anskaffelser gjennomført på avtalt tid
- Kategoristategier utviklet
- Avtaledekning
- Andel innovative anskaffelser
- Gevinst på avsluttede anskaffelser

Denne saken gjelder den foreslåtte indikatoren «*Andel innovative anskaffelser*». For de andre indikatorene nevnt ovenfor, er det i strategien satt konkrete mål. For indikatoren «*Andel innovative anskaffelser*» fremgår det av strategien at «*...mål settes i løpet av 2020, etter prosess for definisjon av hva som legges i begrepet innovative anskaffelser*».

Administrerende direktør ønsker med denne saken å orientere styret om arbeidet med å finne en omforent og god definisjon av begrepet innovative anskaffelser, ettersom arbeidet har vært noe mer utfordrende enn først antatt.

2. Hovedpunkter og handlingsalternativer

Definisjon av hva en innovativ anskaffelse er, varierer. Alt etter utgangspunkt og perspektiv er det ulike definisjoner i bruk. Som fagmyndighet innen offentlige anskaffelser i Norge har det tidligere Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) sin anskaffelsesavdeling ¹ lagt følgende definisjon til grunn² : «*Innovative offentlige anskaffelser er en metode eller måte å gjennomføre anskaffelsesprosessen på, slik at den muliggjør og/eller resulterer i innovasjon*».

Videre peker direktoratet på at en innovativ anskaffelse handler om:

- God planlegging og behovsvurdering
- Åpen dialog med leverandørmarkedet i en tidlig fase av anskaffelsesprosessen
- Ytelses- og funksjonskrav som beskriver hva du ønsker å oppnå framfor å peke på løsningen/produktet

¹ Fra 1. september 2020 er anskaffelsesavdelingen i tidligere DIFI flyttet til Direktoratet for økonomistyring (DFØ).

² Fra www.anskaffelser.no 9. sept 2020

I rapporten «Public Procurement for Innovation» (OECD, 2017) er følgende definisjon av innovative anskaffelser tatt inn: «...any kind of public procurement practice (pre-commercial or commercial) that is intended to stimulate innovation through research and development and the market uptake of innovative products and services”.

I anskaffelseslitteraturen skilles det ofte mellom «Public Procurement for Innovation» og «Public Procurement of Innovation». Med førstnevnte forstås at anskaffelsesprosess og -metode legger opp til, og inviterer tilbydere til å komme med innovative løsninger (varer eller tjenester), som oppdragsgiver kanskje ikke vet at finnes, mens man i sistnevnte tenker på anskaffelse av en kjent, konkret innovasjon som man som oppdragsgiver ønsker å inngå kontrakt om å kjøpe.

Undervegs i arbeidet med å finne en god definisjon av innovative offentlige anskaffelser, har Sykehusinnkjøp også utfordret anskaffelsesmyndighetene og deler av det offentlige virkemiddelapparatet på om det finnes norske offentlige virksomheter som systematisk måler andel av innovative anskaffelser. Dialogen har foreløpig vært muntlig på saksbehandlernivå. Tilbakemeldingene er foreløpig at det ikke er kunnskap om offentlige virksomheter i Norge som systematisk måler andel av innovative anskaffelser, og at det dermed også i begrenset grad har vært noen anskaffelsesfaglige diskusjoner om hvilken definisjon av innovative offentlige anskaffelser man bør legge til grunn når man skal begynne å måle.

Dette foreløpige funnet, stemmer også godt overens med det regjeringen skriver i stortingsmelding **Meld.St.30 En innovativ offentlig sektor** som kom i juni i år. Fra stortingsmeldingen hitsettes (s. 81):

«Offentlig sektor mangler god statistikk for å følge utviklingen for innovative offentlige anskaffelser. Det er behov for relevante måltall og tilhørende indikatorer for hvilke effekter innovative anskaffelser bidrar til».

Basert på våre foreløpige undersøkelser synes dermed et oppsummert bildet å være at

- a) ingen offentlig oppdragsgiver i Norge systematisk måler hvilken andel av anskaffelsene de gjør, som er innovative, og
- b) man fra myndighetshold peker på manglende statistikk, måltall og indikatorer for å følge utvikling og effekt av innovative offentlige anskaffelser.

Med dette som bakteppe, ønsker administrerende direktør å invitere de regionale helseforetakene, helseforetak, anskaffelsesmyndigheter, virkemiddelapparatet, representanter for industrien og andre større offentlige virksomheter til dialog og videre samarbeid rundt definisjon og videre utvikling av indikatorer for å kunne måle andelen av innovative anskaffelser. Det tas sikte på at et slikt dialogmøte gjennomføres høsten 2020.

3. Anbefaling

Administrerende direktør anbefaler at styret tar saken til orientering.